

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ
БЕЛЯНЕВИЧ ВАДИМ ЕДУАРДОВИЧ
ВИСНОВОК

5 квітня 2019 року

Київ

**за результатами перевірки відомостей, викладених у повідомленні
судді Окружного адміністративного суду міста Києва
Каракашьяна Сергія Костянтиновича
про втручання у його діяльність щодо здійснення правосуддя**

До Вищої ради правосуддя 18 лютого 2019 року надійшло повідомлення судді Окружного адміністративного суду міста Києва Каракашьяна Сергія Костянтиновича про втручання у його діяльність щодо здійснення правосуддя (вхідний № 819/0/6-19).

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 18 лютого 2019 року вказане повідомлення передано члену Вищої ради правосуддя Беляневичу В.Е. для проведення перевірки.

Під час перевірки встановлено наступне.

У повідомленні зазначено, що в провадженні судді Окружного адміністративного суду міста Києва Каракашьяна С.К. перебувала адміністративна справа № за позовом до виконуючого обов'язки Міністра охорони здоров'я України за участю третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору – Кабінету Міністрів України. Ухвалами Окружного адміністративного суду міста Києва від 5 та 8 лютого 2019 року забезпечено позов та роз'яснено відповідне рішення. Розгляд справи по суті призначено на 15 лютого 2019 року.

Суддя Каракашьян С.К. вказує, що 14 лютого 2019 року Кабінет Міністрів України прийняв рішення про звернення до Вищої ради правосуддя зі скаргою щодо притягнення його до дисциплінарної відповідальності у зв'язку із розглядом зазначеної справи. Про це судді стало відомо із засобів масової інформації (відповідна інформація доступна за посиланнями: <https://>

Враховуючи висновки Ради суддів України, наведені у пункті 2 рішення від 8 червня 2017 року № 34, суддя Каракашьян С.К. вважає, що подання учасником судового провадження скарги на дії судді до Вищої ради правосуддя

до закінчення судового розгляду справи має ознаки впливу на суд, що передбачає кримінальну відповідальність за статтею 376 Кримінального кодексу України.

На підставі частини четвертої статті 48 та пункту 9 частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя звернувся з повідомленням про втручання у його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя до Вищої ради правосуддя та Генерального прокурора.

У зв'язку із зазначеним приходжу до таких висновків.

Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод метою забезпечення незалежності судової влади є гарантування кожній особі основоположного права на розгляд справи справедливим судом тільки на законній підставі та без будь-якого стороннього впливу.

Незалежність судової влади є головною умовою забезпечення верховенства права, ефективного захисту прав і свобод людини та громадянина, юридичних осіб, інтересів суспільства й держави.

Незалежність і недоторканність суддів гарантуються статтями 126, 129 Конституції України, якими визначено, що суддя, здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується верховенством права, вплив на суддю у будь-який спосіб забороняється.

Згідно зі статтею 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання у діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і має наслідком відповідальність, установлену законом.

Як роз'яснено у пункті 11 постанови Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади», втручанням у діяльність судових органів слід розуміти вплив на суддю у будь-якій формі (прохання, вимога, вказівка, погроза, підкуп, насильство, критика судді в засобах масової інформації до вирішення справи у зв'язку з її розглядом тощо) з боку будь-якої особи з метою схилити його до вчинення чи невчинення певних процесуальних дій або ухвалення певного судового рішення.

У своєму повідомленні суддя Каракашьян С.К. наголошує, що подання вищим органом у системі органів виконавчої влади дисциплінарної скарги на дії судді у резонансній судовій справі замість того, щоб скористатися правом на апеляційне оскарження рішення, з яким не погоджується зазначений суб'єкт владних повноважень, є очевидним свідченням тиску на суддю для досягнення бажаного результату розгляду справи №

Під час перевірки доводів судді встановлено, що в провадженні Окружного адміністративного суду міста Києва перебуває адміністративна справа № в якій Кабінет Міністрів України має процесуальний статус третьої особи без самостійних вимог щодо предмета спору.

13 лютого 2019 року на веб-сайтах інформаційних агентств «Інтерфакс-Україна» та «Українська правда» з'явилося повідомлення про те, що на

засіданні Кабінету Міністрів України прийнято протокольне рішення про звернення зі скаргою до Вищої ради правосуддя щодо судді Окружного адміністративного суду Києва Сергія Каракашьяна, який прийняв рішення про заборону виконувати обов'язки Міністра охорони здоров'я. Підписати скаргу від імені Прем'єр-міністра доручено Міністру Кабінету Міністрів України

При цьому на офіційному сайті Кабінету Міністрів України відповідна інформація відсутня.

Відповідно до ухвали Окружного адміністративного суду міста Києва від 15 лютого 2018 року (за інформацією з Єдиного державного реєстру судових рішень) задоволено заяву про самовідвід судді Каракашьяна С.К. у справі № Самовідвід мотивовано, в тому числі тим, що суддею Каракашьяном С.К. розцінено як тиск на суд прийняття Кабінетом Міністрів України доручення щодо подання скарги на суддю.

За даними автоматизованої системи документообігу Вищої ради правосуддя «Діловодство-3» станом на 5 квітня 2019 року до Вищої ради правосуддя не надходило дисциплінарної скарги Кабінету Міністрів України за підписом на дії судді Окружного адміністративного суду міста Києва Каракашьяна С.К. під час розгляду справи №

Слід зазначити, що відповідно до статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» право на звернення зі скаргою щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарною скаргою) має будь-яка особа. Громадяни здійснюють зазначене право особисто або через адвоката, юридичні особи – через адвоката, органи державної влади та органи місцевого самоврядування – через своїх керівників або представників. Не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, у тому числі ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав, використання такого права, як засобу тиску на суддю у зв'язку зі здійсненням ним правосуддя.

Перебування фізичної або юридичної особи, у тому числі суб'єкта владних повноважень, у процесуальному статусі учасника судового провадження не позбавляє її передбаченого законом права звернутися до Вищої ради правосуддя щодо перевірки дій судді на предмет наявності ознак дисциплінарного проступку.

Вища рада правосуддя дотримується правової позиції, відповідно до якої саме по собі звернення учасника судового провадження з дисциплінарною скаргою до Вищої ради правосуддя до закінчення судового розгляду справи не є ознакою впливу на суд чи втручання у діяльність суду крім випадку, коли це здійснюється як тиск на суддю з метою, зокрема, перешкодити виконанню суддями професійних обов'язків або схилити їх до винесення неправосудного рішення тощо.

Також варто звернути увагу, що рішенням Ради суддів України від 1 березня 2019 року № 13 внесено зміни до пункту 2 рішення від 8 червня 2017 року № 34, зокрема, цей пункт викладено у такій редакції: «Наявність скарги щодо судді у провадженні Вищої ради правосуддя не породжує

конфлікту інтересів у діяльності судді щодо розгляду конкретної судової справи. Подання учасником такого судового провадження скарги надії судді до Вищої ради правосуддя до закінчення судового розгляду справи може свідчити про вплив на суд, у разі, коли це здійснюється як тиск на суддю з метою, зокрема, перешкодити виконанню суддями професійних обов'язків або схилити їх до винесення неправосудного рішення, тощо, що може мати ознаки кримінального правопорушення, передбаченого статтею 376 Кримінального кодексу України».

При цьому відповідно до положень статей 42–45 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» оцінка обґрунтованості дисциплінарних скарг, зокрема щодо наявності ознак тиску на суддю у зв'язку зі здійсненням ним правосуддя, здійснюється Дисциплінарними палатами Вищої ради правосуддя (її членами) під час дисциплінарного провадження.

Водночас необхідно враховувати, що Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади, рішення та дії цього суб'єкта владних повноважень здійснюють істотний вплив на формування суспільної думки з тих чи інших питань.

У рішенні Європейського суду з прав людини від 6 жовтня 2011 року в справі «Агрокомплекс» проти України» Суд, серед іншого, підкреслив, що обсяг зобов'язань Держави щодо забезпечення розгляду «незалежним та неупередженим судом» у розумінні пункту 1 статті 6 Конвенції не обмежується судовою гілкою влади. Цей обсяг зобов'язань також покладає обов'язки на виконавчі, законодавчі та будь-які інші органи Держави, незалежно від їх рівня, поважати та виконувати рішення та постанови судів, навіть якщо ці органи не погоджуються з ними. Таким чином, повага з боку Держави до повноважень судів є невід'ємною передумовою впевненості суспільства у судах і, у більш широкому сенсі, верховенства закону. Для того, щоб це відбулося, конституційних гарантій незалежності та неупередженості судової гілки влади не досить. Ці гарантії мають бути ефективно впроваджені у повсякденну поведінку та поведження органів влади (пункт 136).

Як зазначено у пункті 18 Рекомендації СМ/Рес (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, коментуючи рішення суддів, виконавча та законодавча влада мають уникати критики, яка може підірвати незалежність судової влади або довіру суспільства до неї. Їм також слід уникати дій, які можуть поставити під сумнів їхнє бажання виконувати рішення суддів, за винятком випадків, коли вони мають намір подати апеляцію.

Оцінюючи повідомлені суддею Каракашьяном С.К. обставини з урахуванням наведених правових положень, вважаю, що поширення в мережі Інтернет окремими інформаційними агентствами повідомлення про прийняття Кабінетом Міністрів України рішення щодо звернення до Вищої ради правосуддя зі скаргою на дії судді у зв'язку із розглядом резонансної справи № має певний негативний вплив на авторитет правосуддя в цілому. Проте проведеною перевіркою не встановлено порушення гарантій незалежності судді Каракашьяна С.К. або втручання в його діяльність

щодо здійснення правосуддя у справі №
України.

з боку Кабінету Міністрів

Враховуючи наведене, не вбачаю підстав для вжиття Вищою радою правосуддя заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя, зазначених у статті 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», за повідомленням судді Окружного адміністративного суду міста Києва Каракашьяна Сергія Костянтиновича про втручання у його діяльність щодо здійснення правосуддя (вхідний № 819/0/6-19).

Член Вищої ради правосуддя

В.Е. Беляневич